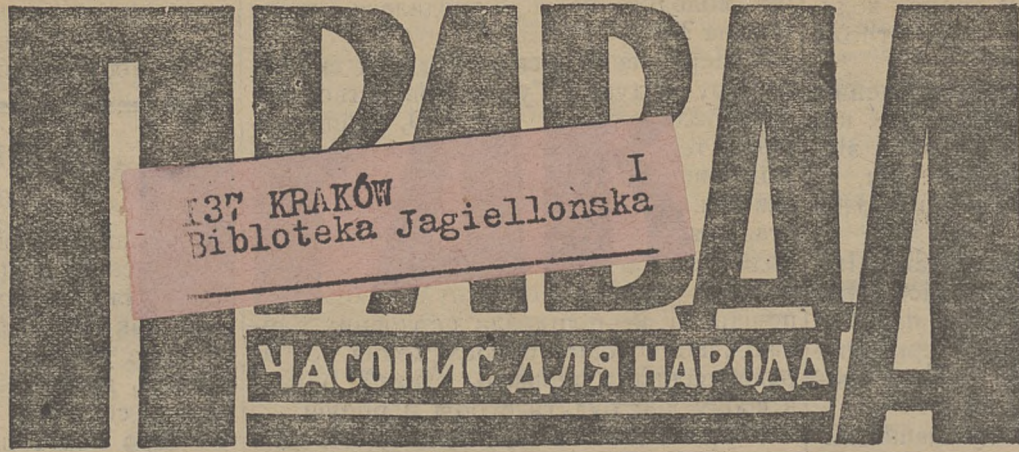

Виходить щотижня

Адреса Редакції і Адм.:

„ПРАВДА“

Львів, вулиця Льва Са-
піги ч. 26, I. пов.Грошеві посилки: почт.
скрит. ч. 537.Поодинокі число
коштує 20 сотників

ПЕРЕДПЛАТА

В КРАЮ:

Річно 10 зол. Піврічно

5 зол. Чвертьрічно 2 з.

50 сот, Місячно 1 зол.

ЗА КОРДОНОМ:

Річно 2 амер. доларя

або їх рівновартість

Під циганським постолом

В останніх днях католицька преса подає вісти про масові маніфестації і протести українського греко-католицького населення в Румунії проти нового проекту закону про релігійні віроісповідання, який загрожує існуванню Унії й інтересам католицької Церкви в нинішніх румунських провінціях: Семигороді, Бесарабії й Буковині.

В цих провінціях, прилучених до Румунії силою договору в Тріянон 1919 року знаходиться понад два і пів мільона католицького населення, в чому більшість становлять Українці.

Нагальний ворожий зворот у політиці румунського уряду супроти католицької Церкви спричинила зловна пропаганда румунського православного духовенства, яке по смерті короля Фердинанда, який був католиком, рішило завдати смертельний удар Унії й католицизмови в Румунії. Померший король Фердинанд від 1921 року старався як так забезпечити католицизм у Румунії перед руїною і підняв заходи до заключення конкордату. Та зараз по його смерті православна більшість у Румунії разом зі своїм православним духовенством внесла до Уряду спротив проти заключення конкордату.

Під натиском православних церковних кіл уряд відложив справу конкордату на неограничений час, а тимчасом пропонує румунським законодавчим тілам до затвердження проект ворожого католицизмови закону про релігійні віроісповідання.

Закон цей унеможливує католицькій Церкві виступати як особа правна і віддає релігійне життя та душпастирську діяльність духовенства під курателю адміністраційних властей, загрожує поважно католицькому вихованню шкільної молоді й улекшує перетягання українського населення на православля та цілковиту його румунізацію.

Коли возьмемо під увагу страшне переслідування Румунами українського шкільництва та проявів організаційного національного, просвітнього життя наших земляків на Буковині, так доповниться перед нашими очима страшний образ румунського пекла, яке напосілося, щоб около два мільони Українців, що живуть у румунських границях, здавити цілком під своїм циганським постолом.

Скликання Союму

Президент Річпосполитої польської видав розпорядження, яким скликав Союму і Сенат на перше засідання на день 27. березня с. р.

Відкриття Союму дсвершив Маршал Пілсудський серед ворожих окликів зі сторони комуністичних послів, з яких сімох вивела зі салі насильно поліція. При чому арештовано трох польських комуністичних послів і двох українських радикальних: Л. Бачинського і С. Жука, що викликало острій протест. Українські послы вийшли зі співом: Ще не вмерла Україна. По відчитанню прем'єром Пілсудським письма Президента про відкриття Союму відбулось запряження послів, при чому від українських послів Баран і Д. Левицький заявили, що будуть обстоювати за введенням української мови до Союму.

Новий совітський конзуль

В найближшому часі прибуде до Львова на місце відкликаного до Харкова Кіриченка новоіменованний совітський конзуль Лапачинський, який передше вів у Харкові адвокатську канцелярію.

Японсько-совітські переговори

В японській пресі ходять чутки, що японський представник Гото потайки веде переговори з совітським представником Караханом. Переговори ці мають на меті взаємне порозуміння в справі Манджурії й Монголії, які як Соіти так і Японія бажалиби мати під своїм впливом. Також переговори ці доторкають російської пожички в Японії.

Стрільянина на границі

На румунсько-мадярській границі трох мадярів збирало ріще. На це надійшла румунська гранична сторожа й стрільючи стала гнатися за ними. Один мадяр утікаючи переступив границю, при чому його ранено смертельно. Мадярські часописи жадають, щоби уряд жадав від Румунії полагодження цієї справи.

Жидівський наїзд на Україну

Совітська влада, як це ми вже не раз писали, в минулих роках віддавала жидам найкращу землю в полудневій Україні та ще й обдаровувала їх великими господарськими прирядами й немалою грошевою підмогою „на початок“. Українське населення стало остро виступати проти такому насильству й совітська влада побоюючися о свою шкіру на якийсь час заперестала колонізувати Україну жидівнею. Щоби втихомирити нарід большевики оголосили, що будуть переселявати жидів не на Україну, а на багаті і врожайні простори далекого Сибіру. Та на це всі жиди, не лиш у Совітах, але в цілому світі підняли страшний гвалт, „що їх хочуть гнати на Сибір, де навіть український селянин не годен видержати“. І жидівня побідила.

Ось після вісток із Москви, совітський уряд України розглядає на московський приказ проект утворення протягом 1929 року двох нових самоуправних областей для жидівських колоній на Великій Україні. Тепер існує вже одна жидівська самоуправна область у Херсонщині зі столицею Сдей Мнухо. Спрау нових самоуправних жидівських областей вирішити остаточно всеукраїнський центральний виконавчий комітет, якого завданням є також ухвалити широкую грошеву поміч для жидівської колонізаційної роботи.

Так отже з весною хмара пажерливої жидівні знова сараною покрие найурожайніші області українського чорнозему.

Землетрус в Мехіку

Місто Мехіко навістив на днях сильний землетрус, наслідком якого вибухли численні пожежі. Дуже велике є число ранених. Катастрофа викликала серед населення страшний переполох. Також інші мекіканські міста навістив землетрус, потягаючи за собою многи жертви в людях. Шкоди величезні.

Лявіна в Альпах

В Альпах снігова лявіна засипала 17 лещетарів, які вибралися на прогулку в гори. Дванадцятьох з них згинувло під снігом.

Відродження молоді

(Ж. М.) „Все булоби добре, колиби лише наша молодь була трохи ліпша“.

Таке казав один старший священник. І правду сказав. Все булоби добре, колиби наша молодіж не була така зіпсута. А не один батько плаче: Ох, ті мої хлопці, вже не могу дати собі ради з ними.

Зноваж один місіонар сказав так: „Під час св. Місії, якраз ті, котрим місія була найбільше потрібна, хлопці і парубки стоять майже весь час за церковним муrom і в часі проповідий курять спокійно й весело розмовляють“.

Чому воно так? Чому наша молодь, той цвіт народа, така зіпсута й недбала у справах віри?

Причиною цього є: брак доброго, релігійного виховання, грішні приміри, які з усіх сторін оточують підростаючу молодіж, яка слабне у вірі.

А причинюються до цього ще й ріжні безсовісні, запродані чужим божкам люди. Всякі комуністи, радикали, сельроби, радянці, баламутять налу мужеську молодь ріжними безбожними кличима: „Вам не треба Церкви, вам не треба священників!“ І напихають сі агенти ріжні безбожні часописи, де в кождім числі пишеться проти Церкви і священників, відбирають їм віру, Бога, добрі обичаї і невинність душі.

Не в однім селі навіть читальні не відповідають сьому завданню. В читальні повинні люди набирати правдивої, здорової просвіти, там мають вони пізнати краще Бога, світ, людей. Замість того не одна читальня є місцем п'ятики, гріхів, бійки та дикунства парубків.

Якжеж нам відноситися до цієї сумної правди? Що нам робити, щоб молодіж наша відродилася, стала інакша?

Передовсім мусить молодіж скрипити віру в душі. Тут відкривається велике поле ділання для ОО. душпастирів, а також і родичів. Родичі передовсім винні, що їх діти, так сказатиб, здичіли в релігійности. Нехайже тепер стараються сю вину направити. Нехай подбають, щоби їх діти були кождої неділі і свята на богослуженню і проповіді, а не підпірали церковних парканів, щоби під час богослуження не барашкували під церквою. Нехай родичі в сьому ділі будуть строгі й рішучі.

Треба дальше захоронити молодіж перед читанням злих, безбожних часописів. Всяке большевицьке сміття треба викинути з читалень. Заразу треба нищити, і то заразу найгіршу, яка приносить смерть душі. Замість того, треба дати молоді християнські часописи.

З читалень викиньте безбожні большевицькі часописи, а коли їх редакції присилають даром, відішліть їх назад! Не приймайте газети диявола!

Нині такий час, що одиниця не може зділати много. Противнож, много можна зділати спільними силами, організацією. Тому тепер всі і всюди організуються. Особливо вороги Церкви і віри. Тому і наша молодіж повинна організуватися, але в добрих, нашими ревними священниками поручуваних організаціях.

Нехай хлопці і дівчата, замість викрикувати вечером по вулицях займуться читанням добрих книжок і пожиточними розмовами під проводом своїх Отців духовних, або інших ро-

зумних і совісних людей. Нехай перш усього наші читальні стануть правдивими жерелами науки і просвіти.

А тоді прийде, безумовно прийде — відродження нашої молоді.

Свята Унія

(Дальше.)

Наші єпископи, маючи вісти зі всіх сторін своїх дієцезій про те, що діється. бачили, до чого йде і зрозуміли, що коли так далі піде, то незабаром взагалі не буде у нашій церкві людей, бо всі втечуть до латинського костела або до ріжних сект.

Про поміч від короля в справі заведення унії й думати не було що, бо польський король Зигмунт III. дав згаданому грецькому патріярхови Єремію повну свободу ділання, дав йому „залізний лист“ безпеки дня 15. липня 1589 р. і розіслав до всіх польських державних і міських урядів письма, щоб у нічим не перешкоджували грецькому патріярхови, коли він робитиме з нашою церквою в Польщі, що схоче. А зробив се польський король, хоч знав, що той патріярх вертає з Москви, де за „пособія“ згодився на відірвання Московської церкви зпід дотеперішної влади Царгороду і хоч знав, який хаос викликав той патріярх у нашій церкві, ще як їхав до Москви. Сим разом патріярх Єремія зробив у нашій церкві ще гірший хаос, як за першим своїм побутом. На зустріч йому виїхали всі наші Єпископи (з виїмком тяжко хорих) аж до Вильна на Литві та маса нашого духовенства. Туди приїхав і польський король й оба патріярхи погодилися на поставлення

АНТІН ЛОТОЦЬКИЙ.

Гетьман Богданко

Історичне оповідання.

Ой Богдане, Богдане,
Запорозький гетьмане,
Та чогож ти ходиш в чорнім оксаміті?
Гей булиж у мене гості, гості Татарове,
Одну нічку ночували:
Стару неньку зарубали,
А миленьку собі взяли.
Гей сідлай, хлопче, коня
Коня вороного,
Татар швидко догоняти,
Миленькую одбивати.

Народня пісня.

I.

Щаслива пані Олена Ружинська, ще й яка щаслива! Віддалася за любого чоловіка, що любить її щиро та сердечно. Він, її Богданко, оточив її теж і достатками та розкошами. Чогож їй більше бажати? Щаслива пані Олена!

Та чогож вона сьогодні, якась невесела, несвоя якась така? Чого?

Чи може тому, що її Богданка дома нема? Що вже третій день поза домом вітає й вона не знає, що з ним діється. Певно, що й тому! Та не саме це тривожить її! Вона знає куди він поїхав! Поїхав у Володимир за ріжними справунками. Поїхав на цілий тиждень.

Сумно Оленці без нього, без Богданка любого, та що інше тривожить її. Сон

снівся їй, Боже, який страшний! Бачила вона вві сні отого злюку пана Пширембського, що тому два роки сватався до ньої, та вона подала йому гарбуза. Тоді він загрозив їй, що силою візьме її, бо не може жити без ньої. Та вона висміяла його. Потім, як її засватав Богдан Ружинський і вона подала рушники, він переказував знову через людей, що таки силою візьме її.

Був опісля на її вінчанню в церкві й так пристрасно й заразом так люто глядів на неї весь час, аж морозом проймало її.

Та потім він кудись пропав із Волині тай слух за ним загинув. Говорили люде, що він пішов у Туреччину й там побусурменився. Та чи воно справді так було, ніхто не вмів ніщо певного сказати. Вона потім і зівсім не думала про нього, зівсім забула. Аж цієї ночі снівся він їй! Був в одязі турецького баші, з голою кривою шаблюкою в руці. І так пристрасно та люто заразом глядів на неї, як тоді в церкві.

Вона в тривозі, з жаху скричала через сон і серед крику проснулася. Прибігла до ньої її покоївка Гандзя й вона пізнала, що це був тільки сон. Успокоїлася трохи, та тривога не зівсім уступилася з її думок. Сон часом правду каже. А такий сон тільки лихо ворожити може.

Збудилася й свекруха. Вона також успокоювала невістку. Оленка сама старалася прогнати тривогу від себе — та

дарма. Раз-у-раз вертала думка її до цього сну.

Ось так цілий день. Пришов вечір, каже Оленка до свекрухи:

— Колиб Богданко скорше вернув, може я успокоїласяб?

— Е, доню! Пійдеш спати тай проспиш тривогу. А може й що гарного сниться. І забудеться лихий сон, — говорила свекруха.

Поклалася Оленка на постіль. Довго не могла заснути, та вкінці заснула твердим сном. Аж десь коло півночі збудив її страшений крик і гук стрілів та дзенькіт оружя. Зірвалася, а в вікна бєлуна. Пожежа. Наробила крику. Прибігла Гандзя напів сонна!

— Ти спиш, не чуєш, не бачиш, що там діється.

Гандзя стрівожена, простоволоса виглянула в вікно:

Пожежа. А стрільби не чуєш?

Свекруха також уже була на ногах. У цій хвилині вбіг у кімнату сотник Грицько Біляч і скрикнув:

— Пані рятуйтеся, татари напали на замок і вже здобули укріплення. Уся залога вигинула!

— Татари — блиснуло в уяві Оленки — Сон сповнився —

— Тікати, куди тікати?! — сказала дріжучим голосом —

— Пані! На горі в башті найбезпечніше! Там сильні дубові, окуті двері, не

нового митрополита православного Михайла Рогозу. Виглядало, що може все якось уложиться, бодай між єпископами.

Але хитрий Грек втяв тоді таку штуку нашому всему Єпископатови, що історики аж до наших днів пишуть, що не можуть її зрозуміти. Щож він зробив? Хоч сам висвятив навого митрополита, то таки зараз одного з Єпископів іменував „екзархом“ то є старшим не тільки над всіма іншими Єпископами, але й над митрополитом. Тим вбив клин роздору не тільки між Єпископат і простий народ, як се зробив за першим разом але вже й між сам Єпископат. Московський митрополит Макарій у своїй великій „Історії русскої церкви“ в томі IX. на ст. 490 пише виразно, що се було обидою і не могло вийти на добро нашій церкві.

Що руководило тою злобою грецького патріярха?

На се питання правдиво відповідає наш історик Костомарів, сам православний, котрий пише, що патріярх мав на цілі розділити нас і викликати ворожнечу в нутрі нашої церкви, щоб опісля легше панувати над нею по засаді: „Розбий їх і пануй тоді над ними“.

Зрозуміли се й усі тодішні Єпископи наші від найлучшого до найгіршого. Розуміється, ті гірші, як пр. згадуваний Балабан, потому відпали. Але зразу всі бачили одинокий рагунок перед розбиттям і цілковитим розвалом нашої церкви в унії з Апостольською Столицею. Ба навіть львівське Братство, котрого грецький патріярх насамперед ужив як оруддя до викликання хаосу, пише до нього самого в листі з 1592 р., що хаос такий, що ми всі з нашої церкви розійдемося й піддамося під рим-

ський покров, та будемо жити в незаколюченім спокою! (Гл. Акти Зап. Рос.: том IV. с. 33).

Значить, вже й їм хаос зачинав переливатися. Та се був шойно початок наслідків опіки грецьких патріярхів. Бо ще мало прийти з того до кривавої різанини між нами, про що далі.

Хаос постував скоро. Православний письменник тих часів Захарія Копистенський пише в своїй „Палінодії“, що порядні люди вже встидалися вступати до духовного стану нашої православної церкви, а тиснулися до нього тільки голодні й неукі і вже тоді годі розпізнати де був частійше православний священник, в корчмі, чи в церкві. (гл. Акти З. Р. том IV ч. 149. ст. 205). Таких свідочств багато!

Іменованій екзархом єпископ Терлецький також розумів, на що його іменовано тим екзархом. Його сильно боліло те свідоме руйнування нашої церкви тим більше, що бачив, як підноситься латинський костел і росте в ладі та порядку на нашій землі.

Вже в рік по виїзді патріярха, а саме дня 24. червня 1590 р. зіхалися наші єпископи в Белзі й на письмі постановили разом з екзархом Терлецьким „Визнати нашим пастирем одного старшого Пастиря і правдивого Намісника св. Петра, котрий на римськїм Престолі, святійшого Отця й узнавши його нашим Головою, йому підлягати і завжди повинуватися“. Як аргумент подали в письмі, що не хочуть дальше мати на совісті того, що діється в нашій церкві.

Підписали сей перший документ Кирило Терлецький, єпископ луцький і острожський, Леонтій Терлецький, єпископ пинський і турівський, Гedeон Ба-

лабан, єпископ львівський, галицький і Кам'янець Подільський, та Діонісій Збруйський, єпископ холмський і белзький.

Сей важний документ, ухвалений в Белзі, має дату з Берестя, бо в Берестю зіхалися на синод й інші єпископи і митрополит Рагоза, як також братства львівські і виленські та інші визначні люди. Там ухвалено зіздатися що року дня 24. червня в Берестю й додано: „А постанову, котру вчинили й підписали єпископи й у Белзі в році тепершнім 1590, ту постанову при повній силі лишаємо і сим містам нашим стверджуємо і сим чином і тамошній наш зїзд, бо вони там мали зіхатися, у всіх пунктах у своїй силі всіма нами має бути захищений“.

Сей синод у Берестю поручив Владичі Терлецькому екзархови повідомити короля про сю постанову і додати описи гнету, якого наша церква зазнає в Польщі від католиків. Се ще один вже дійсно злишний доказ, що уніяти від самого початку боролися проти гнету латинян. (Один одинокий Бабабан опісля протестував проти акту. Але хто знає його життя й характер, той не здивується).

Ще повний рік виждав владика Терлецький, заки повідомив короля про те, що ухвалили наші. Зробив се аж по другім синоді в Берестю. Король відповів на се письмо з 18. марта 1592 р., прирікаючи справедливість як звичайно в таких випадках робиться, та зрівняння в становищах духовенства нашого з латинським—чого до самої смерті ніколи не додержав. Ще один доказ чи Польяки сприяли унії на ділі...

так скоро піддадуться. І оружя й стріливо там є. Із башти може й кількох тільки ставити опір усім татарам. А може татари й не звернуть уваги на башту.

— Добре — сказала Оленка — тікаймо в башту. І так, як лежала в постелі, в одній сорочці, побігла туди, а за нею сотник і Гандзя та решта служби.

Бігцем перебігла вона на гору сходами, до верхньої кімнати башти й задихана впала там на лавку. За нею вбігла свекруха. А сотник і служба зачинили важкі двері й стали заставляти їх, чим можна було, щоб не так легко вдалося бісурменам дістатися до башти. На питання Оленки оповів сотник Біляч коротко, як це сталося:

— Татари використали темряву й крадькома підійшли під замок. Хтось показував їм видно дорогу, що знав, куди найлегше вдарити, де найслабше місце в замку. Уже чимало татар передісталося було через мури, як воротар побачив їх і засурмив на тривогу. Та зараз татари кинулися на ворота й убили воротаря. Залога на звук сурми зірвалася й кинулася до оборони — та татар прибувало все більше — сливе вся залога вигинула, решту небагато повязали татаре...

На дворі крик і гамір зростав. І по замкових кімнатах чути було тупіт ходи. Видно, татаре грабували замкові кімнати.

Щораз ближче, щораз виразніше підходив гамір і крик до вежі. Чути вже було виразно слова:

— Там замкнулися, там певно є й вона! Рубайте двері...

Вона, Оленка, чула вже цей голос, пізнає — Мамо — крикнула до свекрухи — це він, це потурнак Пшерембський, сповнив свою погрозу, я пропала!

А стукіт топорів щораз завзятіший. Двері вилетіли, у дверях відділ татар. Із між татар почула Оленка знов цей самий голос:

— Її не вбивайте, тільки живцем беріть!

Оленка схопила набиту пістолу й скрикнула:

— Не дам себе взяти живцем — Схопила пістолу й свекруха.

А сотник зі службою станув при дверях і заступив татарам дорогу.

Він келипом розбивав татарські голови. Падали татари, та на їх місце прибували нові. Удар кривим татарським мечем повалив сотника до долу. Татари вдерлися в середину кімнати.

Стара пані Ружинська схопила сотників келеп і собі стала бити ним навмання.

Не довго боронилася. Якийсь татарин ударом шаблюки повалив її. стояла бліда та дріжуча.

Нараз почула голос:

— А ось я, пані Олено, знов прийшов у свати.

Перед нею стояв Пшерембський у турецькому одягові, так як бачила його вві сні.

Вона націлилася на нього пістолу, вистрілила.

Та Пшерембський у цюж мить відхилився й куля поцілила татарина, що стояв за ним, у саме серце. Татарин повалився до долу.

Дико засміявся Пшерембський:

— Га, га, га! Бачите, пані Олено, сама доля хоче, щоб ви були мої.

— Не буду, ніколи не буду, згину, а не буду! — й схилилася по келеп, щоб ним відбиватися.

Та вже обскочили її татари й стали вязати. Вона кидалася, не давалася, кусала татарам руки — та все дарма. Татари звязали її й винесли з башти.

— Підпалити замок — приказав Пшерембський татарам — хай усе спопеліє. Це моя відплата панові Ружинському, що відбив мені милу й заразом моя весільна ілюмінація!

І небаром піднялися стовпи полуміни й клуби диму до неба, на небі зачервоніла луна.

— В дорогу! — дав приказ Пшерембський, що взяв ізвязану паню Олену наперед себе поперець на коня.

І чвалом пігнав наперед, а за ним татари з повязаними бранцями.

І зникли в нічній пітьмі.

(Далі буде).

3 церковних справ

Недоля католиків у Румунії.

Серед католицького населення в Румунії помітне сильне обурення й огірчення, з причини нового закону про релігійні віроісповідання, над якими має нараджуватися румунський сенат. 90 католицьких, переважно українських громад вислало телеграми зі спротивом до презеса міністрів. Представники висшого католицького духовенства в сенаті рішили як найострійше поборювати цей найновіший проект згаданого закону тому, що його постанови цілковито противляться підписаному конкордатові з Апостольською Столицею, який саме жде урядового затвердження.

Румуни переслідують греко-католиків.

В місті Марош Басаргей у Семигороді, місцеві греко-католики публично внесли спротив проти новому закону про релігійні віроісповідання. На це відповіли православні Румуни кривавими нападами на греко-католицьких вірних і священників та збезчещенням греко-католицьких церков. В справі тих кривавих нападів Митрополит Баляшфальва вніс до сенату спротив, подаючи точний опис кривавих подій та підчеркуючи те, що румунські жовніри ранили кількох священників, та що церковні хоругви й хрести кидали на землю. Митрополит запитав, що румунський уряд зробить у тій справі. Належить це підчеркнути, що цензура не дозволила часописам на докладний опис тих переслідувань. На запит митрополита висказав міністер просвіти Ляпедало в імені уряду живе співчуття. На бажання презеса міністрів скликано окрему комісію, до котрої ввійде також представник греко-католицької Церкви. Комісія розслідує всі події й потягне всіх, що провинилися до острої відвічальності.

Велика річниця.

(і. л.) Цього року приготується в Венеції, в Італії, великий ювілей. Отсе минає 1100 літ, як перенесено туди з Александрії мощі св. Єва гелиста Марка, вратовані (828. р.) перед збешченням від Арабів. З історією їх перенесення лучаться різні легенди-перекази. Наукові досліди виказали, що справді 828 р. відбулося перенесення цих мощів. Церква св. Марка, де спочивають вони, побудована в византійському стилі належить до найкращих творів штуки і є гордістю мешканців славної колись Венеції.

Каллес обжалує св. Отця.

Каллес і його катівський уряд розпочали в деяких американських часописах розсівати різні ложні вісти, якими намагаються виправдати свої звірства у Мехіку. В своїх безстыдних і цілком ложних наклепах звернених проти священників і католицької Церкви Каллес кидає очернення, що це Папа спричинив релігійну війну, бо поручив єпископови Потосі зі Сен Льві накликувати вірних до боротьби з невірними. Тому єпископови закидає Каллес, що

він то дав початок протидержавній змові та що він зорганізував нинішню революцію. Все те є лише зловним очерненням, неопертим на ніяких доказах, про що свідчать письма мекіканських єпископів, а також заява секретаря мекіканського єпископату о. д-ра Пасхалія Діяца.

Презес міністрів монахом.

Презес китайських міністрів Лю-Тсенг-Тсіанг вступив недавно як звичайний монах до чина ОО. Бенедиктинів. В політичному життю Китаю відіграв він значну ролю. Знаменним є те, що він, як провідник китайської делегації на мирових переговорах по світовій війні не підписав Версайського договору, який уважав за велику несправедливість. В часі своєї політичної діяльності опікувався християнством та дбав про католицькі місії в своїй батьківщині. Безпосередно перед вступленням до монастиря займав становище китайського посла в Берні. В маю 1927 р. покинув це становище і йдучи за голосом Божим, який кликав його на інший шлях життя, вступив до монастиря, що викликало велике вражіння в цілому китайському політичному світі.

Пастирський Лист

Докінчення

Скажете може, що хто пасхальне Причастіє опустив, іще тим самим не покидає Христової Церкви і Ісуса Христа. Коли назвете покиненням Церкви відступство від св. віри, перехід на віру магометанську чи жидівську, то признаю вам, що вони так не покидають Церкви, не стають відступниками, апостатами, лишаять собі ще двері повороту, а однаке бодай звертаються на ту дорогу, котра відводить від Церкви, від Ісуса Христа; бо коли знають, що карою церковною за залишення пасхального св. Причастія є екскомуніка — клятва і добровільно у тій клятві живуть може вже рік чи два, то се відай далеке є від погордження, легковаження церковних кар. Бо щож таке клятва? Се засуд Церкви за переступство, котрим Церква відбирає християнинови усі духовні добра і ласки, які спливають через Церкву на його душу. Християнин є учасником многих ласк, про які навіть й ніколи не думає; Церква безупинно молиться за всіх вірних; щодня у всіх церквах, розсіяних по цілім світі, приносять священники пресвяту жертву Евхаристії за спасення усіх людей та моляться за всіх християн. Овочі тих жертв й тих молитов спливають в часті може на всіх людей, навіть й нехристиян, за яких також Церква молиться; але є овочі тих Служб Божих і є ласки тих молитов і тих благословенств Церкви, які є призначені і дістаються тільки членам Церкви; воно залежить від волі Церкви, кому їх дає, а кому відмовляє; а відмовляє їх якраз тим, яких карає карою клятви. Та церковна кара розтягається і на наші — немов зовнішні ласки, яких учасниками є послужні діти Церкви, пр. християнський похорон. Кождому християнинови дає Церква ту благодать молитов за його душу і похоронення його тіла в святій землі й при святых обрядах, але християнського похо-

рону відмовляє тому, хто умирає в клятві. Скаже може дехто, що це за тяжка кара; за одно тільки опущення обовязку — відмовлення усіх благодатей християнського життя, а навіть християнського похороцу. Скажім пр.: до дня Вознесення Христового є християнин обовязаний сповідатися й причащатися. Коли занедбає цей обовязок й нагло без сповіди умре в п'ятницю не позволяє священникови його по христі-по Вознесенню, то закон церковний вже янські ховати. Священик тяжко согрішив би, коли би пр. уляг просьбам родини й уділив такому помершому християнського похороцу. Відмовлення християнського похороцу справді тяжка кара, але чи не заслужена? Може за тяжка за таке переступство? Хто на Пасху не сповідається й не причащається, виповідає в першу чергу в великій річі послух, належний св. Церкві, ломить і переступає церковну заповідь у важній справі; непослухом зглядом церковної власти кожний сам себе неначе відділює від Церкви, сам себе засуджує на кару, про яку знав й яку злегковажив; сам бере тим гріхом добровільно кару на себе. Але не хочючи прийняти св. Пасхального Причастія, допускається ще тяжшою зневаги Ісуса Христа. Церква звиває й запрошує всіх християн до споживання Тіла і Крови Ісуса Христа; щодня, а бодай що неділі звертається священник з чашою Христової Крови у руках до народа й звиває усіх: „Со страхом Божим і со вірою приступіте“, а проповідь св. Євангелія голосить усім християнам слова Христа: „Я хліб живий, що зійшов з неба, коли хто їсть цей хліб, житиме по віки, а хліб, що я дам, це мов Тіло за життя світа, (Іоан VI. 50—52); „мов тіло це правдивий корм, а моя кров, це правдивий напій, хто їсть мов Тіло і п'є мою Кров, в мені перебуває, а я в нім“ (Іоан VI. 56); „коли ви не будете їсти Тіла Сина Чоловічого, не будете пити його Крови — життя не будете мати в собі, хто їсть мов Тіло і п'є мою Кров, має життя вічне, і я воскресну його в останній день“, (Іоан VI. 53,54). Що сказали би ви про християнина, котрий, слухаючи тих Божих слів Спасителя, відповів би йому: „Мені не треба Твого вічного життя — мені не треба Твоїх ласк — дарів, Твоїх смерти“? Правда, що він сказав би страшну хулу, зневажив би безмірну доброту Христову і Христову любов? А що іншого робить той, котрий відмовляється від св. Причастія? Не тільки через цілий рік не звертає уваги на Христову науку і Христову ласку, та на запрошення святої Церкви; на те все він байдужний, недбалий. Приходить хвиля, коли Церква, видячи його недбалість, вже не запрошує його, а приказує; де Христос, обіцюючи свої ласки, вже тим, що не будуть причащатися неначе грозить, „Життя не будете мати в собі“ — а християнин і на се не звертає уваги й відступає від Ісуса Христа, і не хоче до Него приблизитися та погорджує його дарами. Не треба й казати, що він заслугоє на кару, але чи не відділяється від Ісуса Христа? Чи не тратить тих ласк, які з Ісуса Христа на него спливають? Ісус Христос сказав: (Іоан XV. 5. 6.) „Я виноградина, ви віти, хто перебуває в мені а я в нім, той приносить много плоду; бо без мене не можете нічого робити; коли хто не буде перебувати в мені, буде відкинений геть, як вітка

ізохне й зберуть її і в огонь кинуть її згорить“.

Щоби по християнськи жити, щоби спасти себе, потребує християнин такої злуки з Христом, яка є поміж віткою а пнем; з пня переходять соки життя у галузки; галузка не звязана з деревом, мусять зісохнути; в ній не буде життя без звязи з пнем. І в нас, Дорогі Браття, нема християнського життя без звязи з Ісусом Христом, ми без Ісуса Христа, без Божої благодати нічого доброго не можемо зробити; сеж одна з тих перших найважливіших правд віри, без котрої християнин не може спастися; нам до життя, до спасення — до поступовання як належить потреба тих соків життя, що переходять з пня у галузку; тої Божої благодати, якою Христос немов вливає своє життя в нас. Якжеж може бути так звязаний з Ісусом Христом християнин, що навіть й раз в рік не хоче причащатися; навіть тоді, коли запрошують, наминають, просять, пригадують, грозять і карають? Хто у тих умовах не хоче причащатися, хто воліє наразитися на те, що на случай смерті відмовлять йому християнського похорону, хто не дбає о те, що Церква виключає його від Свого благословенства, від своїх молитов, від участі в жертвах, від мировання, від йорданської води, від свяченої Пасхи, хто воліє раде все те, чим побожно приступити до Сповіді і Причастія, чиж не робить то само, або й гірше як коли би голосно повторював — не хочу Христової благодати, ані Христового життя; чиж не заслугує на кару церковної клятви?

Тому сповняючи свій душпастирський обовязок, запрошую вас всіх, а особливо тим способом тих, що не відбули тамтого року пасхальної сповіди, або її зле відбули, до ширшої, доброї, покірної Сповіді і до св. Причастія, та кличу до них: покайтеся, наверніться до Господа Бога, покиньте свої гріхи, зачніть жити після заповідей Божих, покиньте всяку

кривду, всяку нечистоту й зачніть жити як годиться Божим дітям в любові до Бога і до людей, в праведности і святости християнського життя, сповняючи свої обовязки супроти Бога і людей, зглядом батьківщини; живіть в згоді, в мирі, працюйте чесно на життя, виховуйте по християнськи діти, благословіть їх — а не кленіть. Най серце ваше не побажає чужого добра, а рука ваша не витягається по людську кривду; заховуйте нашу святу католицьку віру — стережіться ересий, стережіться злої книжки; не слухайте тих, що вас бунтують проти св. Церкви, що відводять від св. віри, не читайте їх книжок, не вдавайтесь з ними в розмови; стережіться тої дороги, що відводить від Церкви — хоч би вона й доброю видавалася — а веде на манівці.

А й ви, що святу віру в часті може втрапити і дали звести себе в собор нечестивих, що навіть відступили від святої Церкви, а може і цілком пристали до тих, що Бога не почитають і в Бога не вірують, або що Його почитають не так як треба, не так як велить Божий закон, верніть до нас, покайтеся зі всіх своїх гріхів, покиньте секту, до якої пристали, добре висповідайтеся і разом з нами зачніть на ново почитати Бога в Трійці святей Єдиного, слухаючи Божого Сина — Бога і чоловіка Ісуса Христа і Його святої Церкви.

З тим самим зазивом і з тою самою просьбою звертаюся до вас, людей освічених і інтелігентних, що признається до християнської — католицької віри, а практики християнського життя занедбуєте і до сповіди не ходите. Положення нашого народу й небезпеки, у яких знаходиться, виказують многим суспільне значіння науки Ісуса Христа й Церкви.

Тим способом є поміж нами много людей, що суспільно й політично признають себе християнами, що в свою програму вставляють оборону віри і Церкви, а своїм життям залеречують ті свої пере-

конання. Нехайже звернуть увагу на цю суперечність, нехай молитвою й працею у тім напрямі вернуть до віри батьків і до усіх практик християнського життя, хай стануть вірними й добрими християнами.

Вас, вірних християн, прошу і заохочую до усильних молитов за усіх братів наших, що від Ісуса Христа невірою або не християнським життям віддалились. Най Всевишній благодатію своєю, без якої всі змагання наші не мають вартости і сили — веде їх дорогами своїми до віри і любові Бога.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа і люби Бога і Отця і причастіє св. Духа буди со всіми вами — Амінь.

Ч. 120/Орд. Львів, дня 28. лютого 1928 р.

† Андрей
Митрополит.

Зі світа

Большевики виселяють Українців з рідної землі.

Харківські „Вісти“ доносять, що їх співробітник мав розмову з Поповом, президентом большевицької комісії для переселення. Попов заявив, що з України будуть виселені на далекий Схід два мільйони Українців. Він дуже хвалив землі, на які їх вивезе із Рідного Краю. Казав, що там куди їх забере, зима мало сніжна, морози доходять ледви до 20 степенів Реоміра, в літі холодно, в ріках є риба, в лісах звірі, білі медведі і сині птиці. Навіть болотисті землі, які дадуть Українцям, казав Попов, вони зможуть осушити. Але чому на ті „добрі“ землі не їдуть жиди, не сказав ні слова. Жидів оселювати будуть на Україні.

Ще один католицький університет.

В Лос Анджелос, в Каліфорнії, очищують тепер прегарну площу під новий університет. Площа та з давна лежала

І. К.

Його найважший шлях

(Кінець).

Соняшні круги миготять і танцюють на лісовій дорозі тут і там, де густе гилля лишило соняшньому світлові невеличкий отвір. Тихий пошум несеться високим верхівіттям. Тут і там чути веселий, дзвінкий щебет птичок.

— Батьку зніміть із мене отсе.

Недужий має на думці кафтан безпеки.

— Хай остане на тобі — каже батько — нам уже недалеко!

Ах, якжеж тяжко воно говорити те: „нам уже недалеко“!

Та недужий не перестає просити й благати:

— Яж іду з вами, батьку, зівсім спокійно!

А просить так, що аж серце рве. І батько не всилі вже опиратися. Він знімає кафтан безпеки з сина, що благає так нагально. І йде вже син свобідно біля нього. Господи Боже, якщо знов нападе його божевілля й дасть надлюдських сил недужому! І шлеться до неба тривожне благання з батьківської душі—

Хома Горішний молиться так гаряче й палко так, як іще не молився ніколи в життю.

Дорога спускається в долину, ліс остає позаду. Там долі на рівнині виліскується ріка, що їм треба її перейти. По тому боці ріки блищить у ясному соняшньому промінні невеличка оселя, що скидається на замок. При ньому сад і господарські будинки. А над усім цим темно-синє літне небо — кругом лани золотистої пшениці, що хвилюють за вітром і зелені левади, на них цвита червона конюшина... це божевільна! Білим шляхом іде тамечки рівниною жовтий поштовий віз і виблискується в соняшньому сяєві, неначеби був із чистого золота, а його вікна з лискучого срібла. Виразно дзвенять тони поштової сурми: „Господня мудрість так рішила, що все що в світі нам премиле, нам суджено кидати“!

А Степанко з голосним риданням опускається на батькові рамена.

Старий батько трохи не звалиться. Його око шукає точки спочивку їм обом. Там — так, там у долі стоїть остання з чотирнацяти стаций. На лавку, що перед ньою, опускає Хома Горішний поволи безтямного сина. А потім сідає

біля нього, щоб піддержати розплаканого.

Соняшній промінь паде на святу ікону поза ними обома й спиноється на написі:

„Ісуса Христа кладуть у гріб!“ Так тамечки написано.

А там гень долиною все ще дзвенить пісня з невисказано-тужливою мельодією:

„Господня мудрість так рішила!“

А тамечки в ясному домі в далі, де чорна ніч вітає й домує, там поховає Хома Горішний гордоці й надію своєюго життя!

Недужий знов успокоївся. Йдуть дальше батько й син — до сумної мети.

Тепер мусять переходити мостом, що йде понад ріку. Кріпко схоплює Хома синову руку.

— Ходи, Степанку, — каже він, та при цьому душа його така неспокійна, начеб мало статись щось страшного.

Стоять уже на середині кладки й глядять на струю ріки, що шумить і піниться. Нараз Степанко стискає батькову руку, що його веде, зі залізною силою.

— Туди, батьку! — говорить він і тисне старого до камінного поручя.

облогодом, а за шість місяців явиться на ній осередок культури і вже у вересні три головні будинки будуть віддані для науки. З плянів видно, що сей університет стане найбільшим у цілм світі. Має він мати двацять окремих кам'яниць, а між тим одна величезна кам'яниця для спорту і забави, з 60.000 кріслами для гостей. Кошта будови обчислюють на 15 мільйонів доларів. Сей університет буде власністю Отців з Товариства Ісусового.

Є чим величатися!

При кінці минулого року минуло десять літ, як комуністи опанували Росію і нашу нещасну Україну. Користаючи з тої нагоди, устроювали великі торжества. Найвисший революційний суд подав і від себе свій похвальний звіт для святочного обходу. З того звіту дізнався весь світ, яким то способом заводили большевики рай на землі. З него видно, що у самих початках, по день 1. вересня 1921 року убито у тім большевицькім раю 3775 професорів, 8800 лікарів, 355.000 інших інтелігентів, 1343 священників, 260.000 жовнірів, 192.350 робітників і 815.000 селян. А скільки там вдів і сиріт по тих убитих остало, скільки сліз потекло, скільки нужди на невинних пішло, оден Бог знає. Нема що казати, гарний той рай тай дивно нам, що до него не спішаться ті наші хаотики, що його захвалюють.

Смерть робітників.

В Мікенбергу в Німеччині в часі нагальної бурі завалилося залізне руштовання одного шибу, при чому 11 робітників згинуло на місці, а 7 віднесло тяжкі рани. Руштовання важило 3 тисячі тон і було одним із найбільших у Німеччині.

Котюзі по заслугі.

Добру відправу дає правительство Канади кровожадному Калесові. Члени канадського парламенту поки що в пресі домагаються прогнання мексикан-

ського конзуля із своєї землі та грозять ще цілковитим зірванням зносин з тою нещасною країною, де так тяжко Калес переслідує католиків. А та потвора все ще до кожної держави скалить зуби і старається о приязнь ріжних урядів. В тій цілі запросив він недавно заступника короля і прем'єра Канади Кінга, щоб став з ним в означенім часі до бесіди при телефоні. Хотів тим підлизатися до него. Та не вдалась штука. Коли в умовлену хвилю Калес до Оттави задзвонив і закликав: „галльо“ — дістав у відповідь, що при телефоні нема ні прем'єра, ні говернера, бо заняті своїми справами. Так воно повинно робитися, бо каже св. Письмо: „Яка злука може бути світла з темнотою і праведника з неправедним“?

Святі Сходи

(о. С. К.) Коло базиліки св. Івана Лятеранського в Римі стоїть палата папська звана Лятеранською. По другій стороні дороги є монастир пассіоністів, при котрім знаходиться каплиця „Святих Сходів“. Є се сходи з палати Пилата з Єрусалиму, по котрих перейшов Божественний Спаситель в часі своїх мук чотири рази. Йдучи останній раз в багрянім плащі і в терневім вінци, полишив на сих сходах сліди Своєї Найсв. Крови, які ще й нині можна видіти крізь скляні отвори, уміщені в дошках, котрими покрито сходи, аби охоронити їх від ушкодження. Нема певно другої подібної пам'ятки, котра так рівно промовлялаб до серця християнського.

Сі сходи привезла з Єрусалиму св. Олена 326 р., а папа Сикст V. поручив Домінікови Фонтані в XVI столітті так їх устави, як вони є тепер уміщені. Перенесено їх протягом одної ночі при помочи духовенства з Лятерану. Уставлювано їх в сей спосіб, що зачинано з гори в долину, аби робітники не ставали на них своїми ногами.

Сходів є 28, а всі вони з білого жилковатого мармору сирійського. Папа Інокентій XII. велів ті сходи покрити оріховими дошками 1723 р., аби путники не витирали їх своїми колінами. „Святі Сходи“ перебувати вільно тільки навколішках, для того поруч сих сходів уміщено по обох їх боках ще й другі сходи, аби можна було по них зійти на долину. До сего побожного акту привязані є ріжнородні відпусти. При вході до „Святих Сходів“ є дві групи з білого мармору, які поставлено заходами папи Пія IX. Обі групи різьбив Джакометті. Одна група представляє „Поцілуй Юди“, а друга Ісуса перед Пилатом „Оце чоловік“.

Бічні сходи, які йдуть рівнобіжно зі „Святими Сходами“, ведуть до „найсвятішого місця“ так прозваного ізза особливших реліквій, які тут містилися. Іще донині переховується тут образ Спасителя, природної величини, мальований на кедровім дереві і званий з грецька „ахіропнойейта“ (не рукою чоловіка роблений). Образ сей після старого передання зачатий рукою св. Луки, а докінчений ангелами. В IV. столітті перенесено його з Єрусалиму до Царгороду, в часах ікоборців чудесно вратований, дістався до Риму за папи Льва I., котрий умістив його в церкві св. Івана Лятеранського. Рідко коли його показують. Тільки в часі великих нещастій несуть його процесіонально до базиліки Матери Божої Більшої (С. Марія Маджоре), де виставлений є через сім днів, а потім знова відносять його до „Святих Сходів“.

Вийшовши з того святого місця, бачимо перед собою з одної сторони непроглядні зелені рівнини й піски Кампанії римської, повні пам'яток з перших віків християнства, а з другої величаву фасад архібазиліки св. Івана Лятеранського.

І стоять оба біля поручя й глядять на бистрі філі. І щось холодне, холодне мов крига вириває з ріки, з її глибини — так здається Хомі Горішньому. Крижаний холод хапається, здається йому, його серця, потім чола й голови й відбирає в нього розум... розум і в нього!

— Батьку... там на споді... бувби спокій!

Його недужий син сказав це. І не знає Хома чи це ці страшні слова, чи цей крижаний холод у його душі, так збентежили, знетямили його?

Та в цій таки хвилині він уже отямився. Біля них на поручі стоїть камінна статуя: „Христос із хрестом“. Залізні скоблі держать статую кріпко в поручі. Хома обхоплює одним рамам статую, а другою сина. Дріжучими вустами молиться тихо: „Господи Боже Всевишній, тільки це ні — тільки самовбійником не дай стати йому!“

І він молиться й молиться разураз... А там у далі, в ріці плывуть філі, то мов ридають, захлипаються, то знов любо, дзвінко. І всі ці струї неначе кличуть:

— Хо-ди, хо-ди... спо-кій, спо-кій!

І тепер ясно Хомі: вони мусять геть відсіля, геть — а то й його самого голо-

си глибини кликатимуть і заманювати. Кріпше обхоплює він рамам статую й так звільна відтягає сина від поручя.

— Ходи, Степанку, підемо!

— Батьку, там на споді бувби спокій...

— Степанку, — каже Хома Горішний і лагідно звертає синову голову до статуї Спасителя, що стоїть на мості — для Нього підемо!

Чи недужий зрозумів це?

— Егеж, для Нього — говорить він за батьком — і знову йде за ним слухняно. Хома Горішний не знає, чи син зрозумів слова побожного нап'ямнення. Та цього він свідомий, що їх зіслало йому небо в несподіваному натхнінні.

І він свідомий, що від тепер ці два маленькі словечка: „Для Нього!“ будуть силою й підпорою всего його життя.

Вони йдуть і прибувають до мети. Тамечки, як Хома випадком глипнув у зеркало, побачив, що волосся в нього побіліло мов сніг. І він мігби зівсім докладно подати місце на мості, де це мусило статися... де його буйне волосся, що в ньому ще тільки десьнедєсь проглядав сивий волосок — стало біле мов сніг із остраху перед найважчим моментом на його найважчому шляху.

Вечером цього дня був Хома знов дома. Він уже не пращався з сином, бо лікарі віраджували це конечно — й це було щєраз безконечно важне так важко досвідчуваному мужеві.

У хаті не було нікого, коли він увійшов. Та жінка й дочка побачили його й поспішили з подвіря напроти нього. За столом сидить Хома Горішний і знарошне не зняв із голови ширококрисого капелюха.

— Батьку, коли буде перша Служба Божа Степанка? — питає в нього дочка, що так як і мати ледво може бачити обриси батька, що сидить у сутіні.

— Зачини перше вікна, мамо! — каже Хома Горішний.

І поки обі зачиняли вікна та переставляли вазонки з квітами, він підвівся, станув під чималим хрестом із розп'яттям, що висів на стіні. Тоді зняв капелюх, так що могли бачити його біле мов сніг волосся, а потім промовив повагом та виразно:

— Він уже не верне ніколи до дому!

Добре сталося, що вікна були зачинені, бо два скрики, що пронеслися кімнатою, розірвалиб серце...

Переклав Лотан.

Огляд часописів.

Москвофільсько-радикальна „Земля і Воля“ (ч. 10) тішиться невисказано тим, що при останніх соймових та сенатських виборах українці втратили кільканадцять мандатів в користь поляків. Свою невдачу завдячують українці нібито духовій революції, яку переходить галицьке село, революції, започаткованій „Землею і Волею“. Москвофільський радикальний часопис пише з радістю: „Перший раз село цілком рішучо заявило, що ідея самостійності України, якою хочуть його ундисти ущасливити і нагодувати, йому чужа і обоятна... А шож, питаємо ми, не чуже і обоятне для галицького села? Чи може Москва? Таж москвофільський посол ані оден не перейшов при виборах!“

Дуже довгі вуха має „Громадський Голос“ (ч. 24), бо підслухав розмову, яка велася аж у Римі між Папою і новим папським нунцієм для Польщі. Редактор „Гр. Голосу“ чув, як Папа сказав до нунція: „Люби Польщу, як свою власну батьківщину. Це є батьківщина, яку дає тобі сам Господь через свого заступника на землі. Люби її так, як я її люблю“. — Не дивуватися полякам, що вони стараються голову вселенської Церкви представити завжди як справжнього польського патріота, але дуже треба дивуватися тим українцям, що знаючи своїх сусідів, знаючи їх правдомовність, чванькуватість і зарозумілість, вірять у всякі неможливі небиліці поширювані польською пресою.

Світло (ч. 12) дає такий підрахунок висліду виборів: Працюючі маси вибори програли. Число лівих послів було в старому соймі таке саме, як не більше, мимо цього, що Східна Галичина 1922 р. участі в виборах не брала. До невдачі причинилися крім переслідувань: нестача організації між білорусами, розлам в сільробі, розлом в комуністичній партії Західної України, брак боротьби проти релігії і т. д. В найбільш промислових окраїнах Польщі, де живуть головні маси промислового пролетаріату, впливи комуністів дуже малі... (Ніщо дивного, бо там польське робітництво найкультурніше. — (Прим, Ред.)

Дальше заповідає „Світло“ від тепер скріпленне засадничої боротьби проти релігії та гострійшу боротьбу проти духовенства, — Таке читаємо в ч. 12. А вже зараз у найблизшому числі „Світла“ (ч. 13) знаходимо цілком що іншого. Редактори забули вже, що написали перед тижнем і пишуть тепер таке: „Висліди виборів до сойму цілком підтвердили правильність (!) нашого оцінення ситуації в Польщі... перед нами безсумнівний процес полівиння широких працюючих мас, в першу чергу робітництва і бідного селянства і т. д.“... Отже чи ті „працюючі маси“ поправили чи полівіли?

Наше Слово (ч. 19) стверджує побіду при виборах націоналістів і закликає всіх комуністів (сільробів) до єдності. Воно взиває всі виборчі сільробські комітети, щоби перетворилися в сільробську партію. В окремії статті

накидається „Наше Слово“ на „Рідну Школу“ за її угодовщину (!!!), за її польонофільство (!!!) і зловживання управи. Редакція заповідає боротьбу проти цієї нашої культурної установи.

Важне для господарів

Управа ягідних корчів.

Великий пожиток у сільському господарстві приносить плекання ягідних корчів агресту, порічок, малин, а також рожі до смаження.

Ягідні корчі особливо агрест, порічки і малини, родять майже що року. Щоб однак плід їх був густий і дорідний, о це мусить чоловік подбати сам: через навоження і протинання кушів. Ягідні куші люблять управу і за те є дуже вдячні. Гній до цієї управи повинен бути перегнилий. Найліпше в осени розкинути доколя кожного куша, а опісля перекопати і гній вкрити легко землею, аби не висихав. Дуже близько коля куша не можна глибоко копати, бо при тім легко можна ушкодити коріння, яке росте доволі плитко.

Ягідні куші повинні бути навожені що року, бо лише тоді можна надіятися гарних овочів, а занедбання їх мститися і урожай буде о половину менший і гірший.

Порічки, агрест і малини потребують протинання тих гонів, які є нездалі до родження ягід, а лише забирають соки і затінують ягоди на інших гонах. В цій цілі повинно витягти всі гони з минулого року, які вирости з коріння і долом на старім дереві куша. Дальше витинається що кілька років перестарілі пруги, котрі вже минулого року родили дрібні ягоди, бо вони є заслабі до видавання овочів. У порічок витинається і ці старші пруги, що кладуться надто на землю. У малин не зіставляємо більше над 8 гарних-кріпких гонів, а всі прочі слабші і сухі витинаємо. Найвідповіднійший час до тої праці якраз тепер березень і до половини квітня. Треба дбати о це, аби куш мав доступ світла і був провітряний, не заростав дико наростами з коріння; треба майже що-року добре погноїти, а в часі літа не допустити, щоб заросли хоптою та буряном. М. Б.

ЦІНИ ЗБИЖА.

Пшениця двірська 52.25—53.25, пшениця селянська 50.50—51.50, жито галицьке 40.25—41.25, ячмінь галицький броварняний 41.50—42.50, ячмінь на мливо 38—39, ячмінь пастівний 33—34, овес галицький 36.25—37.25, кукурудза румунська 39—39.50, фасоля біла 50—60, фасоля колірова 43—46.50, фасоля краса 55—60.60, горох пів-Вікторія 55—60, горох пільний 40—50, бобик 34.50—35, вика 28.25—32.75, сіно солодке краєве прасоване 7.50—8.50, солома прасована 4.25—4.75, гречка 47—48.

Читайте „Нову Зорю“ призначену в першій мірі для більше образованих людей.

Адреса: Адміністрація „Нова Зоря“, Львів, вул. Сапіги ч. 26, I. п.

Н О В И Н К И

Обікрали посла. До хати ново-вибраного посла Біляка в Городку Ягайлонським прийшов якийсь добре одітий чоловік і представившись жінці посла за доктора Мельника сказав, що прийхав з Устрик долішних, щоби ново-вибраному послови зложити щирі желання з нагоди його вибору. Коли пані Білякова на хвилину вийшла, щоби погостити „гостя“, цей непопрацавшися забрався з хати, а з ним пропали ріжні дорожніности зі шафи, в вартости около 600 доларів.

Численні пожежі. В останньому часі в цілому краю страшно спустошення чинять численні пожежі, яких зголошено до нині кількадесять. В однім дні згорів у Львові блаватний склеп Ледера при ул. Краківській; шкода вносить около 100 тисяч зл. Також у мешканню при ул. Потоцького від електричного залізка счинилася кімнатна пожежа. Третя пожежа мала місце за личаківською рогачкою недалеко фабрики дріжджів де в хаті Кароліни Кагане занявся стрих. Вогонь погасила львівська вогнева сторожа. В часі гашення попівся пожарник Ніжанковський В Лютчі долішній вибухла пожежа в хаті Томи Стохлінського. Наслідком сильного вітру вогонь перекинувся на сусідні хати. Згоріли обійстя Анни Стохлінської, Казимира Бара, Вікторії Баргел, Станіслава Беля, Йосифа Блізінського і Адама Шара. В огні спалився живцем Йосиф Блізінський, та попеклося много людей. Пожежа тревала цілу добу. Також у Генрикові городецького повіту згоріло 5 хат, 4 стодоли і три стайні. На Яворівським передмістю Загробелі згоріло 28 будинків. Причиною пожеж — переважно неосторожне обходження зі світлом, курення тютюну при роботі в стодолах.

Дальше вибухла пожежа в Дрогобичі, при Війтівській Горі, де згоріло 7 господарств. В Руднику від іскри льокомотиви вибухла пожежа державного ліса в якому знаходиться військова порохівня. З великим трудом удалося згасити горючий ліс і захоронити порохівню перед вибухом. В Гвіздці в Станіславівщині огонь знищив дім польського Сокола, вчинивши шкоду на 50.000 золотих. В Богородчанах вибухла в ночі пожежа в домі Марії Яремко, яку знайдено з тяжкими ранами, вже неживу. Заходить тут випадок грабункового вбийства і підпалу. Злочинці не знані. В Волі великій у Жидачівщині згоріло господарство Миколи Левицького, а в Горохолині пов. богородчанського обістя Карла Тихановича. Осторожно з огнем!

Фалшиві долари. Поліція арештувала гандляря Акера при якому знайдено більшу кількість 10 і 20 доларових банкнотів, які були зроблені з ододоларівок.

Влом до Маслосоюза. До пентралі Маслосоюза у Львові вломилися злодії й розбивши касу забрали 5 тисяч золотих.

Самовбийство ученика. В Перемишлі кинувся під колеса поспішного поїзду ученик п'ятої класи польської гімназії Здислав Скоровський і згинув на місці. Перед самовбийством Скоровський на шкільному подвір'ю в присутності професорів і учеників ударив в лице професора Шведа, якого назвав кагом молоді. Нездоровий дух панує у тій гімназії, коли молоді хлопці поповнюють такі страшні вчинки.

Страшний випадок. На залізничім шляху коло Знесіння під Львовом упав під переїжджаючий поїзд огородник Андрій Сирота, якому колеса обтяли ліву ногу. В трізному стані відвезено його до шпиталю.

Злодій підстрілив злодія. В Самборі до шпихліра Івана Кікабра закралася в ночі злодія. Господарі зачувши стукіт у шпихлірі вибігли з хати та кинулися ловити злодіїв, які стали стріляти. Серед темряви один злодій підстрілив другого, якого придержали й тяжко раненого відвезли до шпиталю.

Вибух у Народній Торговлі. В склепі Народної Торговлі в Коломиї наслідком необережності вибухла бочка з нафтою, через що згорів цілий склеп. Наслідком вибуху сильно попарилися склепові помічники Стецьків і Богучинський. Пожежа спричинила шкоду на 30 тисяч золотих. Склеп був обезпечений у „Дністрі“ до половини цієї ціни.

Самовбийство начальника почти. В Богородчанах застїлівся начальник почти Іван Броговський. Причиною був страх перед викриттям ріжних його зловживань через комісію, яка приїхала до нього на контролю.

ПЕРЕПИСКА АДМІНІСТРАЦІЇ.

Хто із П. Т. наших Передплатників надав дня 19. III. 1928 р. суму 5 зол. на чек П. К. О. ч. 405.867 в поштовім уряді в Долині, зволить зголошитися до нашої адміністрації, подаючи — враз із поштовою посвідкою надання — своє ім'я і назвисько.

Вп. Фігура Николай — Лютовська. — Гроші ми одержали і часопис „Правда“ правильно до Вас висилаємо.

Вп. Сівецький Константин — Камениця волинська. — Гроші одержали, часопис висилаємо.

Вп. Уринович Петро — Ланівці. — Часопис правильно висилаємо і вона пропадає хіба у Вас на пошті, або в громаді. Бракуючі числа висилаємо.

Лист до Редакції.

Високоповажаний Пане Редактор!

Будьте ласкаві помістити у Вашім часописі слідує: Духовенство Буського Деканату рішило однозгідно запротестувати проти поміщення час від часу в „Новім Часі“, наклепів на адресу о. Володимира Познахівського, завідача в Краснім. Закиди піднесені в „Новім Часі“ ч. 21 з дня 28. II. 1927 і ч. 29 з дня 18. III. 1927 на поручення Митр. Консисторії провірено на місці в Краснім і показалося, що ті закиди були цілком нестійні. Зі змісту усіх дописів наглядним є, що їх автор палягає сліпою ненавістю до Духовенства взагалі, а до особи місцевого завідача в Краснім спеціально, тому підписане Духовенство дивується, що Редакція „Нового Часу“, з національним напрямом, сміє того рода дописи поміщувати.

Таке поступовання як шкідливе для загалу осуджуємо і рішучо застерігаємося на будуче витягнути з цього відповідні консеквенції.

За Духовенство Буського Деканату. Козлів, дня 24/III. 1928. — о. Іван Жигаль, декан. Почта: Милятин новий via Красне-Буськ.

(Печать гр. кат. Буського Уряду Деканального).

Жертви

на Місійний Інститут в Бучачі.

Дальше.

Скоморохів: Павло і Ядвіга Снітинські. З Остапів: Анна Буганська. З Жидачова: Теодор Спурко. Зі Стрілок: Ілько Дрозд. З Янчина: Михайло Плеванський. З Тудоркович: Марія Сидор. З Чорткова: О. Дмитро Кубавич, по 1.50 зл. З Підгаєць: Текля Тесельська, Анна Кучма, Євгенія Кіналь, Стефанія Тесельська, Марія Вороневич, Євгенія Теретівна, Анна Сигін, Анна Гіна. З корчина Руст.: Омелян Лучків. Борки Вел.: Яким Бутковський — по 1.20 зл. З Тернополя: Михайло Зарихта — 2 зл. З Вишкова: Максим Матвіїшин, з Володзьки: Катерина Баран, по 1.10 зл. З Ласковець: Василь Кушнір, з Івалча: Анна Черневич. З Лаврова: Никола Курій. З Ляховець: Василь Цюкенда. З Цеперова: Андрух Рижий. З Довжнева: Анастасія Мельничук, Ємілія Кіт. З Гіпковець: Ємілія Шушкевич, Павліна Гурьська. З Баковець: Євдоха Працьовита, Пелагія Працьовита, Олена Микитишин, Катерина Микитишин, З Любелі: Анна Вакулінська. Зі Струтиніра: Володимир Лілик, з Ягольниці: Варвара Довган, Касья Хамаковська, з Коршнівки: Параскевія Толкач, з Озірної: Петро Матвіїв, з Володзьки: Михайло Баран з Лещини: Андрей Доняк, з Лещоватого: Роман Стефан, з Велеснева: О. Василь Малкович, з Белза: Юля Жарська, Теодора Суха, Марія Бурдун, з

Комарова: Панько Козак, з Якубова: Марія Приймак, Агафія Корнута, Марія Загрітчук, Василина Гуменюк, Василина Фурик, Анастасія Федорак, зі Старяви: Катерина Костиш, Анна Буньо, Катерина Глудка, з Хлиплів: О. Михайло Гузіль, з Підберезець: Микола Кернога, Комарно: Марія Коновалець, з Воловина: Онисько, Анастасія і Евдокія Сироїд, з Перемишля: Стефа Криль, з Ягольниці: Францішка Осарця, Розалія Свидзінська, з Сокала: Марія Караван, з Кальварії: Михайло Венц, з Медина: Василь Кручковський, зі Станиславова: Людвіка Сломінська, з Жупаня: Теодор Яблінський, з Ямниці: Дмитро Ковальчук, з Хомчина: О. Маковійчук, з Деренівки: Ольга Кміцикевич, з Чесників: Катерина Владика, з Угринова дол. О. Іван Палагіцький, з Янчина: Іван Романик, Марія Сенчишин, Катерина Пелех, з Підлужа: Марія Федик, Анна Гришко, Параска Майданська, Марія васишин, з Риботич: Хроновят, з Городка Ягай: О. Д-р Ігнат Цегельський, з Вайковець: О. Юліян Бачинський, Равське Голе: О. Дмитро Онишко, з Підзамча: Микита Громяк, з Остапковець: Теодор Демянчук, з Кошелова: Анна Агафія і Дмитро Мацек, з Грегорова: Василь Дмитрів, з Печеніжина Онуфрій Грабовецький, з Явча: Юлія Дронь, Стефан Корчевий, з Фашівки: Яків Федашин, з Гломчи: Іван Масняк, з Роздоли: Катерина Федусевич, з Бедриковець: Григорій Грабовецький, з Мостиць: Петро Сорохтей, з Городища: М. Лозинський, зі Самбора: О. Лев Вань, з Торського: Стефанія Мартинюкова, (з Володзьки: Йосиф Гах — 2 зл.) з Соколова: Роман і Софія Сивуляки по 1.50 зл.) зі Львова: Катерина Мазурик, Катерина Босова, з Якубова: Дмитро Дужак, О. Семен Шпіцер, Гр. Кат. Церков, Юрко Дмитрів, Іван Дмитрів, Василь Стефанишин, Василь Дичка, Магда Дичка, Никола Перекіцей, Анна і Софія Андрій, Іван Григорський, Матій Шибівський, Гафрі Дзуль, Йосиф Василенко, Іван Бойків, Никола Роїв, Андрій і Федько Зеліньський, Олена, Анна, Олена д. Дмитра, і Михайло Дужак, з Радчи: Марія, Марія ж Михася Мартинюк, Анна Попович, Марія і Параня Струтинська, Анна, Анна (Івана) Качалич, Марія Іванишин, Параня, Тетяна, Марія Софія, Анна, Параня (Гані) і Параня (Марії) Струк, Олена Михайло Бриндзей, Параня Тетяна, Олена, Марія і Марія (Юрка) Вацеба, Ірена і Анна Остапак, Анна і Доя Дідух, Анна Тимків, Анна Борин, Настя Зорій, Анна Яцків, Анна Майка, Варваяра Гоцак, Анна Романишин, Катерина Яремко, Анна Олексинин, Марія Олексинин, Настя Гомик, Галя Цюняк, Тетяна Загірняк, Олена Нагірна, Анна Николи Майка, Тетяна Борин, Марія Луканюк, Василь Хомиг, Михайло і Доя Хомиг, Никола Борин, Гаврило Токар, Василь Левицький з Хохлова: Марія Дзярук, Пелагія Мазурик, Марія Рудь, Текля Сантар, зі Знятина: Агафія Палюх,

Присилайте передплату!

„FOSFOR“
ФАБРИКА ШТУЧНИХ ПОГНОЇВ
ЛЬВІВ,

пл. Марійська 6/7 I. п. (pl. Marjaski 6/7 I. p.)

114

Телефон 44—48.

11—16

СУПЕРФОСФАТИ: кістні й фосфорово-азотові, **МІНЕРАЛЬНІ** і амонякові.
РЕФОРМФОСФАТИ: кістяні і мінеральні від 18 до 26% „P₂O₅!!!“
ТОМАСИНИ: „Kolumeta“, — „Gwiazda“, і інші як краєві так і заграничні.
СОЛИ потасові і **КАІНІТ**, **АЗОТНЯК**, **САЛІТРА** (CHORZOWSKA) амонова
САЛІТРА чілійська — **СІРЧАН** амонівий вапно назовево палене й мелене (97%CaO) — Вапно будівельне.

Доставка вагоново й деталічно по цінах фабр. й на найдогідніших умовах кредит.

ФОСФОРІТИ палені й мелені (CaO з розп. P₂O₅).